

Büntársat „fogadott”

A fiú kirabolta az apát

A hódmezővásárhelyi mentőápolók jelentették, hogy kórházba szállították az 53 éves G. I. Észak utcai lakost. A nyomozók kérdései után kialakult az az egyedinek tűnő történet, amely megelőzte a nyugdíjas kórházba szállítását. Este 11 óra körül arra ébredt, hogy ismeretlen személyek ajtóbetöréssel próbálkoznak. Nem voltak annyira ismeretlenek – ez utólag derült ki –, ugyanis fia, a 18 éves G. E. és fiatalkorú barátja, a 17 éves F. S. volt a tettes. Bejutottak a házba és pénzt követeltek. Az apa adott is némi forintot, de ez nem volt elég a két fiatalnak. A fiú ököllel többször arcon ütötte szülőjét, az a földre esett, s közben a fiatalkorú F. S. elkezdte rúgdosni a férfit. Az otthonosan mozgó fiú átkutatta a bútorokat, mégsem találta meg azt a 3300 forintot, ami a nyugdíj maradéka volt, és az apa ruhája zsebében tartotta. A bántalmazás és rúgdosás nyomán a sértett arckoponyatörést szenvedett. A kihallgatás során a munka nélküli fiú azzal „védekezett”, hogy a hódmezővásárhelyi városi bíróság lopás<None>elkövetéséért 5000 forint pénzbüntetésre ítélte, s ezt akarta kiegyenlíteni.

A két fiatal a bűncselekmény elkövetését elismerte.

Kárpótlási jegy – vándorúton

Hódmezővásárhelyen az egyik szakmunkásképző intézet oktatója telefonon jelezte a rendőrségnek: egy szegedi, magát V. L., Süli utcai lakosnak nevező személy rablás áldozata lett. Polgártársunk azzal a szándékkal érkezett Hódmezővásárhelyre, hogy a budapesti Értékpapír és Befektetési Rt. kiadta 45 ezer forint ellenértékű kárpótlási jegyét eladja. A helyi piacon, majd a Csen gödi kocsmában árusított. Megismerkedett egy személylyel, s betért vele az Alföldi Étterembe. Rövid italozás után azzal távoztak, hogy az ismeretlen el fogja adni a jegyeket. A Mátyás utcán azonban leütötte a szegedi férfit, s táská-

jából kilopta a kárpótlási jegyet. A rendőrség, kiterjedt adatgyűjtő munkájának eredményeként, a „Csengődi kocsmai ismeretlent” B. J. személyében azonosította. A gyanúsított tagadta a bűncselekményt. Állítása szerint a sértettől vásárolt 5000 forint értékű kárpótlási jegyet 500 forintért, amit azonnal továbbadott egy ismeretlen személynek, 1000 forintért. A szembesítés alkalmával a sértett határozottan állította, hogy B. J. a tettes. A rendőrség – rablás büntette alapos gyanúja miatt – őrizetbe vétel mellett folytatja a vizsgálatot.

Hogyan utazunk az egészségügy szekerén?

„Gyógyítani csak orvosi és emberi méltósággal lehet”

Szétfelé húznak a lovak. A kocsiderékban nyomorgókon néha hatalmasat dob a szekér, ami egyébként is cikcakkban, döcögve halad. A bakon ülő sincs jobb helyzetben. A gyeplőt nem ő tartja. A lovak szétfelé húznak... Így jellemezte az egészségügy reform utáni állapotát egyik orvos ismerősöm.

Minden valamirevaló párt választási programjában, így az Ellenzéki Kerekasztal tárgyalásain is téma volt, hogy változtatni szükséges a központosított finanszírozott egészségügyi rendszert, a korszerű biztosítási rendszer irányába kell elmozdulni, de a reform nem sértheti az állampolgárok korábban megszerzett jogait. Ma, a rendeletek végrehajtásának idején a betegek azt mondják: rosszabb, mint volt.

A népjóléti minisztérium persze védi a munda becslését. Számtalanszor nyilatkoztak már a tárca képviselői: előbb-utóbb sétakocsikázáshoz lesz hasonlatos a fentebb vázolt utazás. A társadalombiztosítás arra hivatkozik, hogy „csak végrehajtott”. Az orvosok szerint viszont a *reformfolyamat is reformra szorul*. A döntések előtt meg kell kérdezni a legérintettebbeket, az orvosokat. No és a betegek (még nem létező) érdekképviselői szervezeteit.

Már a start rosszul sikerült. Bevezették a betegbiztosítási kártyát, de minek? – kérdezték a minap egy orvosfórumon. Tudjuk: a kártya a háziorvos választásának eszköze. De *nem választhatott szabadon az állampolgár orvost, az orvos pedig beteget*. Például a falvakban lakók az egy (vagy kettő), esetleg sokat kritizált „doktorból” választhattak „szabadon” háziorvost. Az orvostársadalom egy részét, mondjuk a klinikai orvosokat, be sem engedték a választhatók körébe. Az üzemorvosok a körön belül vannak, de felemásan, hiszen helyzetük „rendezés alatt áll”. Aztán az orvosnak – ha tetszett, ha nem – „házibetegévé” kellett fogad-

nia a körzetében lakókat. A „szabadság” fokát jelzi, hogy Budapest lakosságának 10 százaléka, Szegeden ennél kevesebben, jó, ha a polgárok 5 százaléka mozdult meg, váltott orvost. Sokan pedig még fel sem szálltak az egészségügy szekerére. *Megyénk 438 ezer lakosából 361 ezren adták le kártyájukat.* Az egészségügy ésszerűbb finanszírozását is a reformtól remélték. Ez azonban nem szüntette meg a pazarlást. Az intézményeket fenntartó önkormányzat, így Szeged is, csak annyit tehet, hogy tisztább vizet önt a pohárba. A jövő évtől itt az egészségügyi alapellátás, a szakorvosi- és a fekvőbetegellátás külön rendszerben, részben önálló költségvetéssel dolgozik. Az önkormányzat feladata egyébként eléggé tisztázatlan, de az biztos, hogy dolga a beruházás és a fejlesztés. *Szeged erejét megfeszítve hoz anyagi áldozatokat. Tavaly 53, idén 93, jövőre 78 millió forintot „pumpál” az egészségügybe. A 65 felnőtt és 35 gyermek körzetre, azaz az alapellátásra idén 24 millió forint jutott. Ebből minden negyedik rendelő számítógépet is kapott, hogy könnyebbé váljon a reformmal járó, megnövekedett adminisztráció.*

A betegbiztosítási kártya az alapja a háziorvosi szolgálat és a társadalombiztosítás közötti

elszámolásnak. De hiába ígérték, *ez sem rendezte az alapellátásban dolgozók bérét, nem váltotta ki a hálapénzt.* A köz tudatban az él, az orvos mesésen keres. A mai egyenleg: a szolgálatban töltött évek számától függően havi 12-18 ezer forint nettó fizetés, a dagadás forrásának propagált „kártyapénzről” meg csak annyit, hogy 100 forintból a különböző el- és levadások után 15-öt (a társadalombiztosítás adatai szerint 30-at) kap vissza egy háziorvos. A családorvoslásban érintettek még az egészségügyiek által tavasszal „kiharcolt” fejenként és havonta járó 1200 forint körüli béremelést sem kapják meg. Ellenben a rendeletek és utasítások guzsba kötötték a háziorvost. Hogy mást ne említünk, csak azokat a gyógyszereket írhatja föl „közgyógyellátásra”, amelyeket egy szigorúan ellenőrzött listán központosítva szerepeltetnek. A vizsgálatokat sem végezheti el szabadon, mert alapvető eszközök hiányoznak rendelőjéből. A gyeplőt kivették kezéből. Nemhogy beteget gyógyulását, saját sorsát is alig tudja irányítani. Négy-öt feljebbvalónak kiszolgáltatott alkalmazott maradt. A szekeret irányítóknak tényleg a szakma arany szabályát: *gyógyítani csak orvosi és emberi méltósággal lehet.*

A nagybeteg egészségügy

gyógyszerének a költségekre érzékeny vállalkozást tartják. Ám ma egy orvosnak ahhoz, hogy vállalkozóvá váljon, nem egyszerűen bátorságra, hanem halált megvető bátorságra van szüksége. A nyilatkozatok ugyanis csakis arról adnak bizonytalanságot, hogy óriási a bizonytalanság a reformfolyamat irányát meghatározók között. Ezért nem véletlen, hogy az ország 6 ezer háziorvosa közül csupán 89 a vállalkozó orvos. A megyénkben praktizáló 282 háziorvos közül mindössze 3. Szavakkal, ígéretekkel igen, de sem hitelkonstrukcióval, sem adószabállyal nem ösztönzik az orvosokat, hogy beruhozzanak, hogy vállalkozzanak. Pedig állítólag ez a jövő. Állítólag, majd, egyszer, talán egy háziorvosnak körülbelül kétezer beteg, azaz kártya havi 40-60 ezer forint nettó jövedelmet hoz.

Addig pedig? A beteg fohászkodik, nehogy orvoshoz kelljen fordulnia. Az egészség reformból csak annyit érzékel, hogy az ő bajára az orvosnak alig jut figyelme, mert nem lát ki a különböző kartonok, füzetek rubrikái mögül. Különben is, a doktor csak szabadkozik, hogy ezt és azt a vizsgálatot se végezheti el, ezt és azt a gyógyszert sem írhatja föl. A gyógyszer pedig drága, szinte megfizethetetlen. A polgár nem tudja, társadalombiztosítási járulékáért mit kérhet cserébe. Csak azt látja, hogy egyre kevesebbet. Ezért fohászkodik, nehogy fel kelljen ülnie a rozoga, a sötét ismeretlen felé cikázó járgányra.

ÚJSÁSZI ILONA

Fonó-évforduló

Az Üllési Fonó Néptáncegyüttes 15 éves. Évfordulós ünnepségsorozatuk az oldottság, a vidám emlékezés jegyében péntektől tart három napon át. A Déryné Művelődési Házba a másfél évtized alatt volt táncegyüttes tagokat is meghívták, mindenkit, aki fél évnél hosszabb ideig táncolt az együttes valamelyik csoportjában. December 4-én délután 4 órakor Képek, emlékek címmel kiállítás nyílik az együttes életének dokumentumaiból, emléktárgyakból. A Rokka zenekar muzsikájára táncház zárja a vacsorával fésített napot.

Kavalkád címmel szombaton délelőtt 9 órától délután 3 óráig tréfás vetélkedők követik egymást, továbbá alkotóházi elfoglaltságot kínálnak kicsiknek-nagyoknak, gyöngyfűzéstől bőrözésig többféle kézművességben. Az önkormányzat és az Üllés és vidéke áfész fenntartásában működő jubiláns együttes vasárnap délután 2 órától monstre táncházzal búcsúzik az eltelt másfél évtizedtől, hogy újabbat kezdjen.

A „nagyok” találkozóhelyén

Emléktábla Vinkler Lászlónak

FOTÓ: GYENES KÁLMÁN

Vinkler László halálának tizenkettedik évfordulóján tegnap a nagy festőművész tiszteletére avatott emléktáblát Szeged városa. A márványtáblát a Gogol utca 2. szám alatti ház falán helyezték el, amely a Szabadkáról Szegedre települt Vinkler család otthona és Vinkler László első műhelye volt. Az avatáson Tandi Lajos újságíró méltatta a művész európai szellemiségét, hangsúlyozva, hogy a társak és barátok közül – e helyütt

találkozott rendszeresen Szent-Györgyi Albert, Sík Sándor, Bálint Sándor, Kerényi Károly, Baróti Dezső – Vinkler László volt az, aki Szegeden maradt és alkotott a legnehezebb időkben is.

Az emléktáblát a szegedi önkormányzat közgyűlése és a kulturális és közművelődési bizottság nevében Simoncsics János, a bizottság elnöke koszorúzta meg.

SZENZÁCI

Restaurált Madonna

Japánban piacra dobták a Madonna szexalibumbum helyi változatát, retusálva az obszcénnek tartott képek nagy részét. A könyv ennek ellenére várhatóan újból vitákat indít el arról, vajon megjeleníthetők-e a nemi szervek és főként a szeméremszőrzet, amelyeket a cenzorok rendre kiiktatnak Japánban a filmekből, fotókból, most azonban egyes esetekben engedékenynek mutatkoztak. A könyv kiadója 150 ezer példányban dobta piacra a könyvet, de már a második kiadást is tervezi, mert ugyanennyi megrendelő még vár az albumra. Ezelőtt azonban még a tokiói rendőrkapitányság is véleményt mond az obszcénitásról, mert az album eredeti fotóit engedély nélkül hozták be az országba.

Betiltották a meztelen egeret

Az európai találmányi hivatal a napokban másodszor is elutasította az Upjohn nevű amerikai gyógyszer-gyártó vállalat szabadalmi kérelmét egy – gőnszébzeti úton kitenyészett – szőrtelen egérfajtára, mert úgy vélte, hogy az állat szenvedése meghaladja az emberiség számára várható haszon mértékét. Az Upjohn cég azért tenyészette ki a szőrtelen egeret, hogy hajnövesztő szereket kísérletezhessen ki rajta. Az EK találmányi hivatala először tavaly szeptemberben utasította el a

kérelmet, majd fellebbezés alapján most ismét így foglalt állást. A jelenlegi indoklásban az is szerepel, hogy a meztelen egér „igazából nem újdonság”. Állatvédő szervezetek mérföldkőnek tartják az elutasító döntést, de az Upjohn londoni jogi képviselője közölte, hogy folytatják a harcot a szabadalomért.

A leggazdagabb brit bánata

Nagy-Britannia leggazdagabb embere immár Paul Raymond sztriptízzrevű-tulajdonos és szexlap-kiadó. A Business Age című lap szerint maga mögé utasította Westminster herceget, aki tíz éven át viselte mindeddig e megnagyvorbító címet. A 67 éves Paul Raymond 1958-ban alapította a londoni Sohóban a Raymond's revűbárt, amely a nyolcvanas években végrehajtott Thatcher-féle tisztogatás után manapság az egyetlen piacképes sztriptízzrevű azon a környéken, ahol azelőtt százával voltak ilyen intézmények. Paul Raymond később nem túl erős szexlapokkal, például a Men Only-val, a Club Internationallal és a Mayfairrel, majd sohóbeli telkek felvásárlásával is gyarapította vagyonát, melyet a szexlap jelenleg 1,5 milliárd fontra becsült.

A győztes Paul Raymond azonban nem vigasztalja a vagyon a sorscsapásért: szexlap-szerkesztőként igéretesen indult leánya régóta rákban szenvedett, és két hete halt meg kábítószertúladozás okozta szívelégtelenségben.

CUKORVÁSÁR!

50 kg-os 47,50 Ft/kg.
1 kg-os 50 Ft/kg

Amíg a készlet tart!
Komáromi Tamásné
Császártöltés,
Keceli u. 24.
Tel/fax: 7843-111.